

7/45748
GK167

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
Dış Politika, Analiz ve Eőgüdüm Genel M¼d¼rl¼ė¼

Sayı : Z-72763276-610-32901960
Konu : Yazılı soru önergesi / Sn. Muazzez
Orhan Iőık / 7/45748

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: 03.06.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0823895 sayılı yazıları.

Van Milletvekili Sayın Muazzez Orhan Iőık'ın 7/45748 sayılı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Mevlüt ÇAVUŐOĐLU
Dıőıőleri Bakanı

Ek: 1

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
(Z-72763276-610-32901960 sayılı yazının ekidir)

VAN MİLLETVEKİLİ SAYIN MUAZZEZ ORHAN IŐIK'IN 7/45748 ESAS

NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YANIT

SORU:

Etnik ve ulus düzeyinde toplulukların bütün ilişki ve etkinliklerinde kullandıkları ve anlaştıkları dil, o topluluğun anadilidir. Bireylerin anadilleri dışında sonradan öğrenilen ikinci, üçüncü diller o dillerle iletişim kurmayı sağlasa bile, asla insanın kendi anadili gibi olmamaktadır. Bugün birçok ülkede bir yandan özel programlarla ana diller korunmakta ve baskı altındaki dil ve kültürler için çağrılar yapılmakta öte yandan birçok dil her geçen gün kaybolmakta veya yasaklanmaktadır. Yok, edilmek istenen, yasaklanan, çoğu zaman ağır suç unsuru olarak dava dosyalarına giren dillerden biri de Kürtçedir. Öte yandan bilindiğı üzere dünya genelinde 15 Mayıs günü her yıl Kürtçe Dil Bayramı olarak kutlanmaktadır. Yıllardan beri süre gelen Kürt dili ve Kültürü üzerindeki asimilasyon politikaları ne yazık ki bitmemiştir. Her gelen hükümet kendini Kürt dilinin ret edilmesi politikası üzerinden var ederek Kürt karşıtlığı, Kürt düşmanlığı ve inkarı ile sürdürmektedir. Bu duruma rağmen Kürtçe milyonlarca yurttaşın kullandığı bir dildir ve demokratik bir kültürün gelişmesi amacıyla korunmalıdır. Türkiye, Çocuk haklarına ilişkin BM sözleşmesini imzalamışsa da “Azınlık ve yerli halk çocuklarının dillerine özen gösterilmesi”, “Çocuğun anne-babasına, kültürel kimliğine, dil ve değerlerine, çocuğun yaşadığı veya geldiğı menşee ülkenin ulusal değerlerine ve kendisinininkinden farklı uygarlıklara saygısının geliştirilmesi.” “Dini ya da dilsel bir azınlığa ya da yerli halka mensup bir çocuğun, kendi kültüründen yararlanma, kendi dininin gereklerini yerine getirme ya da kendi dilini kullanma hakkından yoksun bırakılmaması” konularını içeren 17., 18. ve 19. maddelerine çekince koymuştur.

Bu bağlamda;

- 1) Bakanlığınızın hizmetleri hakkında Türkçe dışında hangi dillerde yayınları mevcuttur? Bu diller içerisinde Kürt dili var mıdır?
- 2) Kürt yurttaşların dış ilişkiler kapsamındaki kamu hizmetlerinden daha etkin yararlanabilmesi amacıyla bakanlık internet sitenizin Kürtçe versiyonu için bir çalışma planlanmakta mıdır?
- 3) Türkiye'nin imzaladığı “Çocuk Haklarına Dair BM Sözleşmesinin” anadile ilişkin maddelerine çekince konulma nedenleri nelerdir? Kürt çocuklarının anadillerini öğrenmeleri için bu sözleşme kapsamında hangi faaliyetler uygulanmaktadır?
- 4) Suriye ülkesi içerisinde bulunan ve başta Efrin olmak üzere Kürtlerin yoğunlukla yaşadığı ve Türkiye'nin “denetiminde” olan yerlerde Kürtçe dilinin kullanımının engellendiğı iddialarına ilişkin bakanlığınızın bir soruşturması veya araştırması mevcut mudur?
- 5) Suriye’de, Türkiye’nin desteklediğı grupların ve orada bulunan Türk güvenlik güçlerinin Kürtçe konuşan nüfus ile iletişiminde Kürtçe kullanımı nasıl sağlanmaktadır?
- 6) Kürtçe konuşanlara yönelik Suriye’de Türkiye’nin desteklediğı grupların yaptığı hak ihlalleri konusunda bakanlığınızın bir araştırması mevcut mudur?

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
(Z-72763276-610-32901960 sayılı yazının ekidir)

- 7) Dıőıőleri Bakanlığına bağlı dış misyon, temsilcilik ve elçiliklerinde bilgi, belge ve danışmanlık hizmeti almak isteyen Kùrtler için Kùrtçe tercùman imkanı sağlanmakta mıdır?
- 8) İkili kùltürel anlaőmalar çerçevesinde Yunus Emre Enstitüsü'ne bağlı yurtdıőındaki dil kurslarında Tùrkiye'de konuőulan hangi yerel anadiller öğretilmektedir?
- 9) Japonya'da ve baőka yerlerde Kùrtçe dilinin öğretilmesine karőı Dıőıőleri Bakanlığı'nın engelleyici tavrı olduğu iddiasının gerekçeleri nelerdir? Bu iddialar hakkında Bakanlığınızın bir açıklaması olmuş mudur?

YANIT:

Hükümetimizin Kùrt karşıtlığı, dıőmanlıĐı veya inkarı yaptığı yönündeki iddialar tamamen mesnetsizdir.

Bakanlığım da vatandaşlarına yönelik hizmetlerini hiçbir ayırım gözetmeksizin sürdürmektedir.

Ülkemiz, 1990 yılında BM Çocuk Hakları Sözleşmesini imzalarken, anlaőmaya taraf diğer birçok ÷lke gibi, uluslararası hukuk ve sözleşmenin sağladığı yetkiye dayanarak, anlaőmanın 17, 29 ve 30. maddelerine, T.C. Anayasası ve Lozan Anlaőması hükümleri kapsamında çekince koymuştur. Sözleşmenin uygulanmasının takibi Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın eşĐüdümünde yürüt÷lmektedir.

Ülkemiz, Suriye'deki ihtilafın, Suriye'nin toprak büt÷nlüğü çerçevesinde, Suriye vatandaşlarının meőrú talep ve beklentileri doğrultusunda, etnik köken, din ve mezhep ayrımı yapılmaksızın temel hak ve özgürlüklerinin anayasal güvence altına alındığı hür ve demokratik bir sistemin tesisiyle sonuçlanmasını arzulamaktadır.

Yunus Emre Enstitüsü'ne bağlı olarak 50'yi aőkın ÷lkede faaliyet gösteren Yunus Emre Türk Kùltür Merkezleri, 5653 sayılı kanun uyarınca yurtdıőındaki faaliyetlerini Türkçe icra etmektedir.

őanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın 7/11983 sayılı soru önergesine verilen yanıtta da belirtildiği üzere, Tokyo Büy÷kelçiliğimizce ya da diğer dış temsilciliklerimizce akademik ve kùltürel çalıőmalara müdahale mahiyetinde giriőimlerde bulunulması söz konusu değildir.